

ENGLANNIN LAKKO

ENGLANNIN työläisten toimeenpanema jättiläistaistelu ja valtava voimannäyte alkoi hiilenkaivajain lakolla toukokuun 1 p. protestiksi palkan alennusta ja työpäivän pidennystä vastaan. Hiilenkaivajain ansaitsema palkka vaihteli \$2.10 ja \$2.58 välillä päivässä. Tämä on 50—60 prosenttia yli vuoden 1914 palkkatason; mutta virallistenkin tiedonantojen mukaan ovat elinkustannukset Englannissa nyt 75 prosenttia korkeammat kuin v. 1914, joten kaivostyöläisten saama palkka on siis todella pienempi kuin v. 1914. Kaivosmiesten keskimäärin ansaitsema korkein viikkopalkka on ollut \$15, mutta huomattava osa ei ole ansainnut kuin \$8 viikossa. Ja nyt aiottiin tätäkin nälkäpalkkaa laskea 20 prosentilla; 20 senttiä pois jokaisesta dollarista.

Työläisten taholta vastattiin, että tähänastinenkin palkka on ollut kokonaan riittämätön kunnolliseen elämään; vähemmällä ei voi tulla toimeen. Työnantajain taholta väitettiin, ettei voida maksaa tähänastista palkkaa, jos aiotaan estää hiilikaivosteollisuus joutumasta vararikkoon. Työläisten taholta viitattiin niihin miljooniin, mitä hiiliparoonit ovat viimekin vuosina saaneet, vaikka tämän teollisuusalan on selitetty olevan "huonossa tilassa." Hallituksen kassasta on luovutettu kymmeniä miljoonia hiiliparoonille, jotka väittivät, että ilman sitä ei olisi voitu maksaa työläisille sitä palkkaa mitä on maksettu.

Nyt ilmoitettiin työnantajain taholta, että toukokuun 1 p. tullaan palkkoja laskemaan. Vaadittiin myös, että työläisten on alettava tekemään työtä kahdeksan tuntia päivässä seitsemän asemasta. Tämä siitä huolimatta, vaikka tuhansia hiilenkaivajia oli jo ennestäänkin työttömäin armeijassa. Ja jotta saataisiin parempi mahdollisuus polkea hiilenkaivajain työ- ja elinehtoja entistä enemmän, vaadittiin työnantajain taholta yleisen kansallisen sopimuksen poistamista työpalkkoihin ja -aikaan nähden. Tähän asti on ollut voimassa palkkataksa, jonka alle missään piirissä ei saatu maksaa. Työaika oli yleinen. Työnantajat vaativat piirisopimuksia; että kaivosmiehet kussakin piirissä tekisivät erikseen sopimuksen niin palkkoihin kuin työaikaankin nähden. Tällä olisi ensin masennettu epäedullisimmissa piireissä työskentelevät kaivosmiehet. Ja sitten olisi alistettu kaikki kaivosmiehet alempiin palkkoihin ja pitempään työpäivään. Tämä olikin työnantajain pääasiallisimpia vaatimuksia. Mutta työläiset tiesivät mitä tämä tulisi merkitsemään.

Ja niin puhkesi lakko. Kahden päivän sisällä paisui se valtavimmaksi taisteluksi mitä työn ja pääoman välillä on tähän mennessä käyty Brittien saarilla sekä muualla työläisten elinehdoista. Hyvin harva sitä odotti. Englannin työläiset tiesivät, että palkkojen alentaminen edelleen kaivosalalla olisi merkinnyt samaa muilla aloilla. He tiesivät, että työpäivän pidentäminen olisi merkinnyt samaa. Englannin järjestynyt työväestö näki yhteisten etujensa olevan kysymyksessä. Ja niin he yhtyivät kaivosmiesten alkamaan taisteluun.

Viisi miljoonaa työläistä halvaannutti tärkeimmät tuotanto- ja liikennealat maassa. Siten halvaantui yhteiskunnallinen elämä. Tavarat kasaantuivat laitureille ja varastohuoneisiin. Junat lakkasivat kuljettamasta tavaroita ja ihmisiä maan eri osiin. Tavaroiden jakelu kaupungeissa keskeytyi. Valot sammuiivat. Sanomalehdet lakkasivat ilmestymästä. Maan liike-elämä joutui kaaokseen. Hallitus oli avuton.

“Lakko on laitton!” ulvoi Englannin työnantajiston se lakeijasakki, jota kutsutaan hallitukseksi. Sen kertasivat kuorossa kynärengit, joita kutsutaan toimittajiksi. Alettiin hillittömän valhetulvan levittäminen. Mutta kirjapainotyöläiset katkaisivat kuitenkin sen hyvin vähään, lakkaamalla painamasta sanomalehtiä. Suuret, monikymmensivuisina ilmestyneet sanomalehdet tulivat ulos pieninä lentolehtisen kokoisina. Yritettiin painaa sanomalehtiä Ranskassa ja tuoda niitä sitten Englantiin. Mutta sekin katkaistiin työläisten lakkoutumisella.

Englannin ja koko maailman pohatat olivat ymmällä ja levottomia, sillä brittiläiset työläiset olivat asettaneet “pahan esimerkin.” Maailman järjestynyt työväestö tervehti taisteluun ryhtyneitä Englannin työläisiä myötätunnon ilmaisuilla.

Englannin kapitalistiluokka käskyläistensä kautta kutsui kaikki saatavissa olevat voimat aseisiin. “Vapaaehtoisia halutaan!” ilmoitettiin kautta maan. Mellakoita yritettiin provosoida. Kiihoitettiin mieliä. Vedottiin “velvollisuuksiin kansaa, maata, perustuslaillista hallitusmuotoa ja kuningasta kohtaan.” Työ tiesi tarpeensa. Se tunsi voimansa. Se pysyi päätöksessään tyynenä ja järkähtämättömänä.

Ministerin kaapua kantavien juoksupoikiensa kautta ilmoittivat työnantajat röyhkeästi, että “yleislakko on peruutettava ennenkuin ruvetaan minkäänlaisiin neuvotteluihin riidanalaisista kysymyksistä.” “Katsotaanpa!” vastasivat työläiset.

Oli luonnollista, ettei tällainen jättiläistaistelu voinut kestää kauan, varsinkaan Englannissa. Lakon yksityiskohdista ovat sanomalehdet kertoneet. Yksityisseikat lakon päättymisestä puuttuvat. Sen voimme sanoa, että se päättyi työläisten voittoon. Työläiset ajoivat vaatimuksensa perille. Saapuneiden tietotuksien perusteella tullaan kaivosmiesten työ- ja palkkasuhteet pitämään ennallaan — ainakin toistaiseksi. Tämän puolesta kaivosmiehet lakkoutuivat. Ja tätä muut työläiset asettuivat tukemaan. Ja työnantajat suostuivat näihin vaatimuksiin ennenkuin yleislakko julistus peruutettiin! Englannin työläisten voitto on siis kaksinkertainen. He voittivat aineellisesti sekä moraalisesti.

Poliittinenko taistelu?

Muun propagandansa yhteydessä yritti Englannin hallitseva luokka uskotella, että työläiset ovat ryhtyneet taisteluun “populaarisen, tasavaltaisen, parlamentaarisen hallitusmuodon hävittämiseksi.” Siksi koetettiin jo pelotella diktatuurin muodostamisella. Työläisten taistelu oli taloudellinen, ja tarkoituksena oli puhtaasti taloudellinen. Onhan luonnollista, että sillä on vaikutuksensa “populaariseen, tasavaltaiseen, parlamentaariseen hallitukseenkin.” Ainakin kuninkaallisessa palatsissa peruutettiin suuret juhllisuudet, jotka oli määrä pitää toukokuun 13 ja 14 päivä. Ja ne siirrettiin “epämääräiseen tulevaisuuteen.” Syyksi ilmoitettiin suoraan yleislakko. Taloudellisella taistelulla oli monessa muussa suhteessa “poliittiset” vaikutuksensa.

Kommunistinen sanomalehdistö, ylläpitäessään tavanmukaista meteliä “huonoista johtajista,” moittii Englannin ammattiuonioiden johtajia siitä, kun nämä “eivät tunnustaneet sitä seikkaa, että Englannin lakko oli eittämättömästi poliittinen taistelu hallitusta vastaan, joten siihen olisi pitänyt heti suhtautua vastaavalla tavalla.” Eivätkö kommunistit vielä tiedä mikä Englannin hallitus on? Ihmetellä ainakin täytyy tätä lojikkua ja asioiden ylösalaisin kääntämistä!

Kommunistit pahottelevat sitä, kun Englannin työväen “johtajat eivät teroittaneet työläisten mieliin, että heidän taistelunsa alkaa saada yhä enemmän poliittisen luonteen,” joten työläisiä “olisii pitänyt valmistaa poliittista kamppailua varten ja johtaa siinä; siitä

nämä johtajat kieltäytyivät.” Työläisiä ei siis taaskaan johdettu tarpeeksi! Epäilemättä kommunistit, jos heillä olisi ollut minkään vertaa sanomista Englannin työläisten taistelussa, olisivat tehneet parhaansa kääntääkseen työläisten huomion pois pääkysymyksestä — työläisten elinehdoista. Olisi koetettu saada tällä valtavalla työläisten taloudellisella taistelulla tuulta kommunistien poliittisiin purjeisiin.

Englannin työläiset ovat politikoineet niin paljon kuin monen muunkin maan työläiset. Ja he tietävät myös mitä he ovat siitä hyötynet. Näyttää siltä kuin he alkaisivat saada siitä kylläkseen. On kyllä totta, etteivät Englannin työläiset ole kallistaneet paljon korviaan kommunistien “vallankumoukselliselle politikoiselle,” — mitä ikäänään se mahtaneekaan olla ja missä suhteessa se mahtanee erota tavallisesta politikoisesta — mutta vaikka Englannin työläiset eivät olekaan tätä kokeilleet, niin eivät he ole mitään menettäneet.

On totta, että Englannin taloudellisten järjestöjen johtomiehet ovat käyttäneet hyväkseen työläisten tuotannollista voimaa omien poliittisten tarkoituksien perille ajamiseksi. Onpa yhdellä ollut tilaisuus olla tämän suuren valtakunnan pääministerinäkin. Tämä on ollut mahdollista ainoastaan Englannin työläisten kustannuksella. On myös totta, että nämä “työväen edustajat” ovat kompromisoinnillaan pelanneet työnantajain käteen. Mutta mitä muuta politikoilta voidaan odottaa! Eiväthän ne voi muuta olla kuin kompromiseeraajia. Jos eivät antaudu sitä harjoittamaan, niin poliittinen uransa päättyy pian. Se pitää paikkansa kaikkiin politiikkoihin nähden. Kun siis kommunistit soimailevat nykyisiä Englannin “työväen” politiikkoja, niin on se yhden politikoisijaksakin kohdistama hyökkäys toista politikoisijasakkaa kohtaan. Yksi sakki pyrkii siihen missä toinen jo on. Ja valta-asemaan pyrkiväin täytyy uskotella olevansa “parempia” kuin toiset.

Voima ratkaisijana.

Taistelun voittamisesta ansion antaminen johtajistolle olisi mieletöntä. Samoin on typerää sanoa sen epäonnistuessa, että se johtui “petturijohtajista.” Näin tehtäessä kiinnitettäisiin liian suuri huomio johtajiin ja asetettaisiin ne kaikkein merkitsevimmiksi tekijöiksi; työläisten järjestyneisyys, taistelevien työläisten lukumäärä ja taisteluun kietoutuvien alojen tärkeys jätettäisiin toisarvoiseksi asiaksi. Työläisten taloudellinen voima se on joka ratkaisee asian. Siitä on meillä elävänä todisteena tämäkin lakko!

Asian valaisemiseksi voimme ottaa joitakin esimerkkejä. Kun työläiset lakkoutuivat, kasaantuivat varastohuoneet satamissa tavaroilla. Riittävästi vartijoita löytyi suojelemaan niitä mahdollisilta hyökkäyksiltä. Mutta kun voimalaitoksien työläiset lakkoutuivat, niin ei voitu pitää varastohuoneita kylminä; pilaantuvat ruokalajit, kuten esimerkiksi lihatavara, alkoivat mädäntyä — ja siten käydä arvottomiksi. Pistimillä ja kuularuiskuilla ei kyetty estämään tätä! Rautatietyöläisten lakkoutuminen halvaanutti liikenteen. Tästä työläisten voiman tehoisuudesta kirjoitti sellainenkin mies kuin Lloyd George lakon alussa m. m. seuraavasti:

“Rautatietyöläisten monimutkaista työtä eivät amatöörit voi oppia moneen kuukauteen. Sama pitää paikkansa meriliikenteeseen nähden. Britannia on tullut melkein eristetyksi muusta maailmasta. Yhteys mannermaan kanssa on keskeytynyt. Kun katselee tapahtunutta muutosta, niin tuntuu kaikki aivan uskomattomalta; on vaikea uskoa että on hereillä. Miehet ja naiset, katsellessaan aamulla ulos akkunoistaan, hierovat kovasti silmiään. Katsellessani Chelsea Embankmentilla olevan asuntoni akkunasta virtaavaa Thamesia, niin on se yhtä tyhjää laivoista ja roomuista kuin Julius Caesarinkin aikana.

. . . . Jos kaikki Britannian ammattiunionit kutsuttaisiin lakkoon tukemaan kaivosmiehiä, liikennetyöläisiä ja koneiteollisuustyöläisiä — jotka ovat nyt lakossa — niin Jumala yksin tietää mitä tapahtuu. Jos hallitus turvautuu väkivallan käyttöön, niin ei Jumalakaan tiedä mitä voi tapahtua!”

Englannin työläiset saivat jonkun verran muiden maiden työläisten apua. Mutta ei läheskään niin paljon kuin olisi pitänyt. Tähän on syynä puutteellinen järjestyneisyys ja yhteisymmärryksen puute sekä yhteisten etujen tuntemattomuus. Hyviä merkkejä on kuitenkin olemassa, että työläiset alkavat huomata kansainvälisen toiminnan välttämättömyyden. Kansalliset ennakkoluulot häipyvät hiljalleen, mutta varmasti. Taloudellisen välttämättömyyden laki puhuu voimakkainta kieltä.

Englannin työläisten järjestyneisyys on vielä hajanaista, mutta toiminnassa ovat he menneet edelle monen muun maan työläisistä. Viisimiljoonainen joukko löysi yhtymäkohdan kaivosmiesten etujen puolustamisessa. Se tiesi puolustavansa yhteisiä etujaan. “Englannin työläisten olisi pitänyt mennä pitemmälle,” sanovat jotkut. Ratkaisevan valtataistelun alkaminen olisi kuitenkin merkinnyt itsemurhaa, kun otetaan huomioon Englannin maantieteellinen asema, taloudellinen riippuvaisuus muista maista ja muiden maiden työläisten puutteellinen järjestyneisyys. On otettava huomioon esimerkiksi se seikka, että Englanti importeeraa 80 prosenttia käyttämästään vehnästä, joka muodostaa pääasiallisimman leipäaineen. Tämä leipäaine tuodaan pääasiallisesti etäisistä alusmaista.

Muiden maiden työläiset eivät ole siinä määrässä järjestyneet, että olisivat kyenneet estämään saarron. Ratkaisevaan valtataisteluun ryhtyminen tällaisissa oloissa olisi merkinnyt itsemurhaa.

Lopuksi.

Taistelu leivästä ei ole politiikkaa. Leivästä oli kysymys. Lakko on taloudellinen voimakeino. Siihen Englannin työläiset turvautuivat elinehtojensa puolustamiseksi. Taloudellisella järjestyneisyydellään Englannin työläiset heilauttivat yleislakon piilukirvestä pitkin taloudellista viirua — taloudellisen tarkoituksensa saavuttamiseksi. Lastut voivat sinkoilla ja koskea kipeästi politiikkoihin ja politiikkojen takana oleviin kapitalisteihin, mutta se ei muuta taistelun todellista luonnetta eikä päämäärääkään.

Jo toukokuun 4 p. ilmoitettiin Englannista, että lakko maksaa 15—20,000,000 dollaria päivässä, kohoten joka päivä, tullen pian maksamaan 30—40,000,000 dollaria päivässä. Viisi miljoonaa lakossa olevaa työläistä ei ansaitsisi työssä ollessaan näin paljon; menetyt ei siis ole työläisten palkoissa, vaan täytyy sen koskea muiden kukkaraan. Samassa yhteydessä ilmoitetaan, että vuoden 1921 työseisäys tuli maksamaan \$1,750,000,000.

Viimeiset tiedot tätä kirjoitettaessa kertovat, että muut työläiset paitsi hiilenkaivajat ovat palanneet työhön. Asianhaarat viittaavat siihen, että kaivosmiehet tulevat säilyttämään entiset palkka- ja työehtonsa.

Englannin työläisten valtavasta voiman näytteestä voidaan lyhykäisesti sanoa, että se oli mallikelpoinen solidarisuuden osoitus. Se oli virkistävä ja elävöittävä tuulahdus maailman työväenliikkeelle. Koko maailman palkkatyöläisluokka voitti tässä taistelussa saamansa hyvän läksyn muodossa. Sillä oli uskomattoman suuri moraalinen vaikutus. Se innostaa kaikilla maailman äärillä raatavia työläisiä. Se antaa voimakkaan puuskauksen työläisten taloudellisen toiminnan purjeisiin. Se teroittaa työläisten mieliin kansainvälisen teollisen järjestyneisyyden välttämättömyyttä. Eteenpäin teollisuusnionistisessa järjestymisessä!